

$$s(t) - p + \varphi(0) + f_{N+1}(1) \leq \varphi(t) + f_{N+1}(t+1)$$

У цей момент основний засіб необхідно замінити, оскільки прибуток, який одержується в результаті заміни обладнання, більший, ніж у випадку використання старого. Головна умова визначення оптимального життєвого циклу – максимальний сумарний дохід за всі N років його використання.

Список використаних джерел і літератури

1. Дзюбенко Л.І. Моделі цільового вибору репрезентативних індикаторів діяльності будівельних підприємств: етимологія та типологія систем діагностики [Текст] / Л.І. Дзюбенко// Управління розвитком складних систем: зб. наук. праць – Вип. 25/2. – К.: КНУБА, 2015. – С. 63 – 72. (Збірник входить до наукометричних баз: Ulrichsweb (США), BASE (Німеччина), Index Copernicus (Польща)).

2. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація): [навч. посіб.] / [за ред. А.А. Мазаракі]. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 280 с.

Кучеренко Олександр Іванович, аспірант

Київський національний університет будівництва і архітектури

ІМІТАЦІЙНІ МОДУЛІ ПОПЕРЕДЖЕННЯ КРИЗ НА ГРУНТІ BCS

Моніторинг, виявлення та ідентифікація ризиків промислового підприємства можна вважати попереднім етапом з управління ризиками. Особливе завдання виникає на етапі їх оцінки, що дасть змогу визначити кількісні та якісні наслідки, що понесе підприємство в разі реалізації загроз. Оцінка ризиків дає можливість підготувати та ухвалити адекватні управлінські рішення відповідно до ситуації, що склалася. За результатами оцінки можна визначити пріоритетність в управлінні ризиками, порядку виділення грошових коштів на їх нівелювання та розробити програму дій з їх мінімізації або підтримання в поточному стані.

Збалансована система показників (англ. *Balanced Scorecard (BSC)*) — це система менеджменту, розроблена на початку 1990-х років Робертом Капланом і Девідом Нортонем. Її призначення — забезпечити чіткіше формулювання стратегічних планів та їхню реалізацію — є ширшим за призначення систем, які лише вимірюють фінансові показники.

Збалансована система показників — джерело інформації як щодо внутрішніх процесів в установі, так і щодо їхніх зовнішніх наслідків.^[1]

Конкурентні переваги набагато важче здобути лише за рахунок ефективного фінансового менеджменту та інвестицій у фізичні активи. Здатність компанії мобілізувати і використовувати свої нематеріальні активи стає більш значущим фактором. В умовах жорсткої ринкової конкуренції інформаційного періоду найважливішим є довгостроковий розвиток, основні фактори якого – грамотне стратегічне управління, ефективність бізнес-процесів, капітал компанії, втілений у знаннях і кваліфікації співробітників, здатність організації утримувати і залучати нових клієнтів, корпоративна культура, що заохочує інновації та організаційні поліпшення, інвестиції в інформаційні технології (1).

Тому в роботі розроблено підхід до проведення комплексної оцінки ризиків промислового підприємства та прийняття управлінських рішень на основі результатів оцінювання (рис. 1).

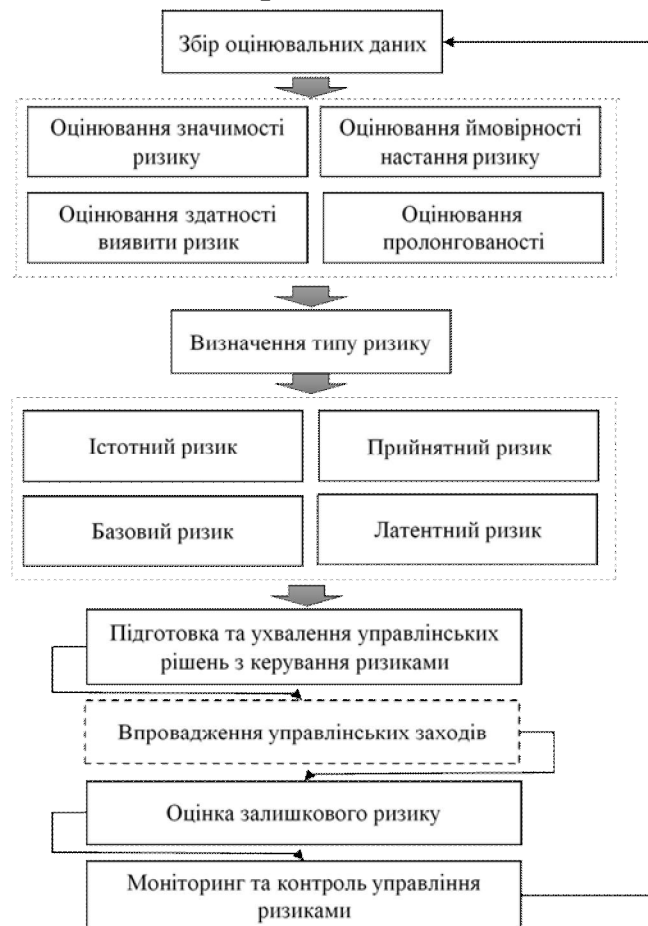

Рис. 1. Комплексна оцінка ризиків промислового підприємства та прийняття управлінських рішень на основі результатів оцінки BSC.

В основі запропонованого підходу лежить комплексна оцінка, яка включає значимість ризиків для підприємства, ймовірність реалізації, здатність контролювати та наслідки, які можуть проявитися у часі, що забезпечує визначення типу ризику, їх кількісний та якісний рівень впливу на діяльність підприємства та вибір адекватних управлінських рішень з їх виключення, скорочення або підтримки в поточному стані.

Доведено, що за важких фінансово-економічних умов господарювання, підприємства повинні знаходити сили й резерви для проведення інноваційної діяльності, такий шлях сприяє: посиленню адаптаційних можливостей до мінливих умов з мінімальними витратами; забезпечення виживання в нестабільних кризових ситуаціях та конкурентній боротьбі; покращенню ефективності функціонування та ін.

Розроблено блочно-ієрархічний підхід до побудови концептуальних положень управління ризиками на промисловому підприємстві, що виражається в декомпозиції складових методів, інструментів та моделей оцінки, аналізу, оптимізації та компенсації ризиків, що забезпечує прийняття максимально апроксимативних управлінських рішень з нівелювання наслідків настання подій, що робить ризики керованими. Застосування запропонованого підходу дозволить покривати максимальну кількість форм проявів ризиків

Для визначення типу ризику, їх кількісного та якісного масштабу впливу на діяльність підприємства та вибір адекватних управлінських рішень з їх виключення, скорочення або підтримки в поточному стані в роботі запропоновано підхід прийняття рішень з управління ризиками промислового підприємства на основі їх комплексної оцінки, яка включає значимість ризиків для підприємства, ймовірність реалізації, здатність контролювати та наслідки, які можуть проявитися в часі.

Управління ризиками промислового підприємства потребує врахування умов, в яких здійснюється його діяльність та цілей, які обумовлено цими умовами. Для вирішення цієї проблеми розроблено науково-методичний підхід щодо цілеорієнтованої оптимізації ризиків промислового підприємства, який базується на комплексі моделей співставлення цілей підприємства з умовами функціонування, співставлення наявних ресурсів з потребами та вибору методів управління ризиками відповідно обмеженням за цілями та ресурсами. Використання розробленого науково-методичного підходу дає можливість підприємству обрати найбільш ефективні методи з управління ризиками.

Встановлено, що управління промисловим підприємством в сучасних умовах потребує оцінки ризиків з врахуванням умов функціонування підприємства – звичайної діяльності, діяльності в умовах розвитку та діяльності в умовах кризи. Для вирішення цієї проблеми розроблено науково-методичний підхід, який базується на оцінці кількісних та якісних характеристик ризику, враховує особливості функціонування промислового підприємства в умовах звичайної діяльності, кризи або розвитку та використання якого забезпечує керівництво промислового підприємства інформацією, необхідною для розробки управлінських рішень з метою мінімізації ризиків (2).

Для ефективного управління ризиками в повному циклі їх прояву від ідентифікації загроз до контролю результативності впроваджених заходів з компенсації негативного впливу в дослідженні розроблено організаційне забезпечення управління ризиками на промисловому підприємстві, що регламентує розподіл відповідальності та повноважень між суб'єктами управління ризиками, методи їх комунікації та взаємодії.

В ході дослідження визначено, що одним з найважливіших етапів реалізації стратегії розвитку промислового підприємства є етап виведення нового товару на ринок, якому притаманна велика кількість ризиків, головні з яких зводяться до ризику втрати сприятливого моменту виведення товару, що забезпечить отримання найбільшого прибутку при виході товару на ринок ще до появи підприємств-конкурентів, разом або після. Тому в роботі запропоновано статистичний метод вибору оптимальної стратегії виведення нового товару на ринок, в основі якого лежить оцінка критеріїв, що характеризують управлінські рішення, які найкращим чином забезпечують досягнення максимального виграшу для промислового підприємства в умовах ризику та невизначеності моменту початку конкурентної боротьби.

Визначено, що такі функції управління як моніторинг, виявлення та ідентифікація ризиків промислового підприємства можна включити в попередній етап з управління ризиками, проте, особливе завдання виникає на етапі оцінки ризиків, що дасть можливість визначити кількісні та якісні наслідки, що понесе підприємство в разі настання загроз. Оцінка ризиків дає можливість підготувати та ухвалити адекватні управлінські рішення відповідно до ситуації, що склалася. За результатами оцінки стає можливим визначити пріоритетність в управлінні ризиками, порядку виділення фінансових коштів на їх нівелювання та розробити програму дій з їх мінімізації або підтриманню в поточному стані.

Для визначення типу ризику, їх кількісного та якісного масштабу впливу на діяльність підприємства та вибір адекватних управлінських рішень з їх виключення, скорочення або підтримки в поточному стані в роботі запропоновано підхід прийняття рішень з управління ризиками промислового підприємства на основі їх комплексної оцінки, яка включає значимість ризиків для підприємства, ймовірність реалізації, здатність контролювати та наслідки, які можуть проявитися в часі (3).

На базі підприємств промисловості галузі машинобудування проведено апробацію розроблених у дисертації науково-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо управління ризиками та невизначеністю в процесі діяльності. Запропонований комплекс управлінських заходів дозволяє оптимально провести розподіл ризиків промислового підприємства при встановлених обмеженнях та за різних умов функціонування.

Список використаних джерел і літератури

1. Середня вартість квартир по Україні [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://www.ukrinform.ua/ukr/news/serednya_vartist_kvartir_po_ukraini_1800279. - Заголовок з екрану.
2. Симсон О. Э. Правове регулювання договорів інвестиційного характеру. – Дис. к.ю.н. – Х., 2001. – С. 8.
3. Складено рейтинг країн із найбільш недоступним та доступним житлом [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://www.ukrinform.ua/_git968374. - Заголовок з екрану.

*Лециньська Ірина Василівна, аспірантка,
Київський національний університет будівництва і архітектури*

АНАЛІТИКО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСАМИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ-СТЕЙКХОЛДЕРІВ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Передумовою здійснення цілісної амортизаційної політики є розвиток теоретичних основ формування центрів відповідальності за амортизаційну політику, які базуються на принципах цілісності, системності та відповідальності і вибудовуються на ієрархічній